

**MODEL DE PROIECT DIDACTIC DE LUNGĂ DURATĂ
LA DISCIPLINA CHIMIE**

**Clasa a X-a, profil real
Anul de studii 2019-2020**

ATENȚIE! Cadrele didactice vor personaliza proiectele didactice de lungă durată, în funcție de specificul colectivului de elevi și resurselor educaționale disponibile, în conformitate cu prevederile curriculumului la disciplină (ediția 2019).

Autori:

Violeta DRUȚĂ, grad didactic superior, Liceul Teoretic „M. Eminescu”, Chișinău
Elena MIHAILOV, grad didactic superior, Liceul Teoretic „C. Sibirschi”, Chișinău
Maia CHERDIVARA, grad didactic superior, Liceul Teoretic „I. Vatamanu”, Strășeni
Tatiana LITVINOVA, grad didactic superior, Liceul Teoretic „T. Maiorescu”, Chișinău

COMPETENȚELE SPECIFICE DISCIPLINEI

CS 1. Operarea cu limbajului chimic în situații de comunicare, manifestând corectitudine și deschidere.

CS 2. Caracterizarea substanțelor și proceselor chimice, manifestând curiozitate și creativitate.

CS 3. Rezolvarea problemelor prin aplicarea metodelor specifice chimiei, demonstrând perseverență și responsabilitate în luarea deciziilor.

CS 4. Investigarea experimentală a substanțelor și proceselor chimice, respectând normele de securitate personală și socială.

CS 5. Utilizarea inofensivă a substanțelor în activitatea cotidiană, cu responsabilitate față de sănătatea personală și grijă față de mediu.

Bibliografie:

1. Curriculum la disciplina Chimie pentru clasele a X-a – a XII-a. Chișinău, 2019
2. Mihailov E., Cherdivara M., Druță V., Litvinova T. Ghid de implementare a curriculumului la disciplina ”Chimie”, clasele a X-a – a XII-a, Chișinău, 2019
3. Mihailov E., Velișco N., Cherdivara M., Litvinova T. ș. a. Chimia. Ghid de implementare a curriculumului modernizat la chimie pentru treapta liceală. Chisinau, Editura „Cartier”, 2010
4. Svetlana Kudrițcaia, Nadejda Velișco, Chimie, cl. a X-a, Editura ARC, Chișinău
5. Repere metodologice privind organizarea procesului educațional la disciplina Chimie, anul de studii 2019-2020.

ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Nr.	Unități de conținuturi	Total 102 ore	Din ele	
			6	7
			Lucrări practice	Evaluări sumative
1	Chimia - știința despre substanțe	11		1
2	Structura atomului și Legea periodicității	10		1
3	Compoziția și structura substanței	10		1
4	Reacțiile chimice – transformări ale substanțelor	14		1
5	Soluții. Interacțiunile substanțelor în soluții	18	2	1
6	Nemetalele și compușii lor	18	3	1
7	Metalele și compușii lor	12	1	1
8	Chimia în viața societății	5		
	Ore la discreția cadrului didactic	4		

Notă: simbolurile și abrevierile utilizate: EV – evaluare; EF – evaluare formativă; ES – evaluare sumativă; E – activitate experimentală.

1. Chimia - știința despre substanțe: 11 ore						
Nr. lecției/ data	Unități de conținuturi	Nr. ore	CS	Unități de competențe	Activități de învățare	EV
1	Chimia - factor esențial al raportului om - activitate umană - mediu. Domeniile profesionale legate de chimie. Regulile generale ale tehnicii securității în procesele de utilizare a substanțelor.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	1.1 <i>Exprimarea</i> opiniei proprii privind influența chimiei asupra vieții omului și a mediului; importanța studierii chimiei.	<ul style="list-style-type: none"> Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice. Elaborarea și prezentarea schemelor de argumentare a importanței studierii chimiei. Instructaj: Tehnica securității în laboratorul școlar de chimie.	EF
2/	Sistemul noțiunilor chimice utilizate pentru a caracteriza: atomul, elementul chimic (masa atomică relativă, valența, electronegativitatea, gradul de oxidare).	1	CS ₁ CS ₂	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.6 <i>Elaborarea și prezentarea</i> lucrărilor/schemelor creative privind corelarea noțiunilor de bază ale chimiei.	<ul style="list-style-type: none"> Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice: atom/element chimic, (masa atomică relativă, valența, electronegativitatea, gradul de oxidare) Alcătuirea și compararea formulelor chimice ale substanțelor în baza valenței și gradului de oxidare (și invers). 	EF
3/	Sistemul noțiunilor chimice utilizate pentru a caracteriza substanța (molecula, formula chimică, masa molară).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.6 <i>Elaborarea și prezentarea</i> lucrărilor/schemelor creative privind corelarea noțiunilor de bază ale chimiei.	<ul style="list-style-type: none"> Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunea de substanță (molecula, formula chimică, masa molară). Descrierea substanței conform algoritmului: formula moleculară, compoziția calitativă, masa moleculară relativă, masa molară. 	EF
4/	Clasificarea și nomenclatura substanțelor anorganice.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.5 <i>Investigarea teoretico-experimentală</i> a unor contexte problematice reale/modelate legate de regulile generale ale tehnicii securității în procesele de utilizare a substanțelor. 1.6 <i>Elaborarea și prezentarea</i>	<ul style="list-style-type: none"> Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice: substanță, reacție chimică. Alcătuirea și compararea formulelor chimice, denumirilor substanțelor pe baza parametrilor indicați, corelând cu exemple de utilizare/ realizare practică în bucătărie, medicină etc. E: Cercetarea mostrelor de substanțe anorganice utilizate în activitatea cotidiană (metale, nemetale,	EF

				lucrărilor/schemelor creative privind corelarea noțiunilor de bază ale chimiei.	baze, săruri, oxizi, acizi etc). • Prezentarea CV-ului unei substanțe uzuale utilizând un număr maximal posibil de noțiuni chimice.	
5/	Sistemul noțiunilor chimice utilizate pentru a caracteriza reacția chimică (ecuația chimică, reacții de combinare, de descompunere, de substituție, de schimb; exoterme, endoterme; reversibile și ireversibile, catalitice și necatalitice).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.3 <i>Caracterizarea comparativă</i> a reacțiilor chimice de diferite tipuri 1.5 <i>Investigarea teoretico-experimentală</i> a unor contexte problematice reale/modelate legate de tipurile de reacții chimice.	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice: ecuația chimică, reacții de combinare, de descompunere, de substituție, de schimb; exoterme, endoterme; reversibile și ireversibile, catalitice și necatalitice • Alcătuirea și compararea ecuațiilor reacțiilor chimice de diferite tipuri pe baza parametrilor indicați, corelând cu exemple de utilizare/ realizare practică în bucătărie, medicină etc. E: Investigarea reacțiilor de diferite tipuri (exemple: stingerea sodei alimentare cu acid acetic, descompunerea prafului de copt/apei oxigenate, substituția cuprului din soluție de sulfat de cupru etc.).	EF
6/	Sistemul mărimilor fizice utilizate pentru caracterizarea substanței pe baza formulei chimice (corelarea între v , m , V , $N_{\text{particule}}$);	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.4 <i>Elaborarea și aplicarea algoritmilor</i> de rezolvare a problemelor pe baza corelațiilor dintre v , m , V , N , N_A .	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând sistemul mărimilor fizice propus. • Rezolvarea problemelor: calcule în baza corelației între v , m , V , N , N_A pe exemple de substanțe/procese cu utilizări cotidiene.	EF
7/	Sistemul mărimilor fizice utilizate pentru caracterizarea substanței pe baza ecuației chimice (v , m , V).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.4 <i>Elaborarea și aplicarea algoritmilor</i> de rezolvare a problemelor pe baza ecuațiilor chimice.	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând sistemul mărimilor fizice propus. • Rezolvarea problemelor: calcule pe baza ecuațiilor chimice (v , m , V substanței) pe exemple de substanțe/procese cu utilizări cotidiene.	EF
8/	Sistemul de legi fundamentale ale chimiei – suport pentru caracterizarea/argumentarea transformărilor substanțelor: Legea constantei compoziției.	1	CS ₁ CS ₃ CS ₅	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.4 <i>Elaborarea și aplicarea algoritmilor</i> de rezolvare a problemelor: a) pe baza corelațiilor dintre masa substanței, volumul, cantitatea de substanță, numărul de	Rezolvarea problemelor • Aplicarea pe exemple de substanțe/procese cu utilizări cotidiene a legilor fundamentale ale chimiei pentru: calcule în baza corelației între v , m , V , N , N_A ; calcule pe baza ecuațiilor chimice (v , m , V substanței).	EF

				particule; b) pe baza ecuațiilor chimice.		
9/	Sistemul de legi fundamentale ale chimiei – suport pentru caracterizarea/argumentarea transformărilor substanțelor: Legea conservării masei substanțelor.	1	CS ₁ CS ₃ CS ₅	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.4 <i>Elaborarea și aplicarea algoritmilor</i> de rezolvare a problemelor: a) pe baza corelațiilor dintre masa substanței, volumul, cantitatea de substanță, numărul de particule; b) pe baza ecuațiilor chimice.	Rezolvarea problemelor • Aplicarea pe exemple de substanțe/procese cu utilizări cotidiene a legilor fundamentale ale chimiei pentru: calcule în baza corelației între v , m , V , N , N_A ; calcule pe baza ecuațiilor chimice (v , m , V substanței).	EF
10/	Sistemul de legi fundamentale ale chimiei – suport pentru caracterizarea/argumentarea transformărilor substanțelor: Legea lui Avogadro.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₅	1.2 <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile și legile fundamentale ale chimiei în situații de comunicare orală și scrisă. 1.4 <i>Elaborarea și aplicarea algoritmilor</i> de rezolvare a problemelor: a) pe baza corelațiilor dintre masa substanței, volumul, cantitatea de substanță, numărul de particule; b) pe baza ecuațiilor chimice.	Rezolvarea problemelor • Aplicarea pe exemple de substanțe/procese cu utilizări cotidiene a legilor fundamentale ale chimiei pentru: calcule în baza corelației între v , m , V , N , N_A ; calcule pe baza ecuațiilor chimice (v , m , V substanței).	EF
11/	Evaluare sumativă	1		<i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor cunoscuți în situații noi. Evaluarea/autoevaluarea.	Analiza probei, elaborarea concluziilor personale	ES

2. Structura atomului și Legea periodicității: 10 ore

1/	Atomul – parte constituantă a materiei. Compoziția și structura atomului (electroni, protoni, neutroni). Izotopii.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄	2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului, izotopi. 2.3 <i>Modelarea</i> pentru elementele chimice a compoziției izotopilor.	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la compoziția și structura atomului, izotopi. • Modelarea compoziției izotopilor pentru diferite elemente chimice.	EF
2/	Structura învelișurilor electronice (scheme electronice, nivele energetice, subnivele, orbitali, elemente s , p , d).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului (scheme electronice, nivele energetice, subnivele, orbitali, elemente s , p , d). 2.3 <i>Modelarea</i> pentru elementele chimice a schemelor electronice ale atomilor. 2.2 <i>Elaborarea și aplicarea</i> algoritmilor de caracterizare a elementului chimic.	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la structura învelișurilor electronice. • Elaborarea algoritmului de caracterizare a elementului chimic după poziția în sistemul periodic. • Caracterizarea comparativă a elementelor chimice din perioadele I – IV conform algoritmului elaborat.	EF

3/	Configurațiile electronice ale atomilor elementelor din perioadele I-IV.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului 2.3 <i>Modelarea</i> pentru elementele chimice ale perioadelor I-IV a configurațiilor electronice ale atomilor.	<ul style="list-style-type: none"> • Modelarea și compararea configurațiilor electronice ale atomilor elementelor din perioadele I – IV (din subgrupele principale). • Caracterizarea comparativă a elementelor chimice din perioadele I – IV conform algoritmului elaborat. 	EF
4/	Valențele și gradele de oxidare posibile, configurațiile electronice ale ionilor (subgrupele principale).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului. 2.3 <i>Modelarea</i> pentru elementele chimice a configurațiilor electronice ale ionilor.	<ul style="list-style-type: none"> • Modelarea și compararea configurațiilor electronice ale ionilor elementelor din perioadele I – IV (din subgrupele principale). • Determinarea valențelor și gradelor de oxidare posibile ale atomilor elementelor chimice reieșind din poziția în SP/configurația electronică (elementele subgrupelor principale). 	EF
5/	Legea periodicității. Cauza periodicității. Importanța Legii periodicității.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului, la periodicitate. 2.4 <i>Aplicarea</i> Legii periodicității pentru argumentarea corelațiilor între structura învelișului electronic al elementului, tipul lui, caracterul oxidului și hidroxidului.	<ul style="list-style-type: none"> • Caracterizarea comparativă a elementelor chimice din perioadele I – IV conform algoritmului elaborat. • Planificarea activităților de elaborare/prezentare a unui proiect; a criteriilor de evaluare a proiectelor/lucrărilor creative. <p>Proiecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflectarea fenomenului periodicității în natură, societate, în viața cotidiană. • Elemente chimice cu importanță vitală. 	EF
6/	Proprietățile elementelor chimice (din subgrupele principale) în corelație cu poziția lor în sistemul periodic (EN, proprietăți metalice/nemet., de oxidant/reducător).	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ *CS ₄ CS ₅	2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului, la periodicitate. 2.4 <i>Aplicarea</i> Legii periodicității pentru argumentarea corelațiilor între structura învelișului electronic al elementului, tipul lui, caracterul oxidului și hidroxidului.	<ul style="list-style-type: none"> • Deducerea proprietăților substanței simple și ale compușilor după poziția elementului în SP. • Compararea structurii și proprietăților atomilor și ionilor; proprietăților elementelor și compușilor în baza SP. • Caracterizarea comparativă a elementelor chimice din perioadele I – IV conform algoritmului elaborat. 	EF
7/	Schimbarea periodică a proprietăților acido-bazice ale oxizilor și hidroxizilor elementelor chimice din subgrupele principale. Seriile genetice ale metalelor și nemetalelor.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ *CS ₄ *CS ₅	2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului, la periodicitate, seriile genetice ale metalelor și nemetalelor. 2.2 <i>Elaborarea și aplicarea</i> algoritmilor de caracterizare a elementului chimic și a	<ul style="list-style-type: none"> • Deducerea proprietăților substanței simple și ale compușilor după poziția elementului în SP. • Compararea structurii și proprietăților atomilor și ionilor; proprietăților elementelor și compușilor în baza SP. • Caracterizarea comparativă a elementelor chimice și ale compușilor lor din perioadele I – IV conform 	EF

				<p>compușilor lui conform poziției în Sistemul Periodic.</p> <p>2.4 <i>Aplicarea</i> Legii periodicității pentru argumentarea corelațiilor între structura învelișului electronic al elementului, tipul lui, caracterul oxidului și hidroxidului</p>	<p>algoritmului elaborat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea/completarea/realizarea seriilor genetice pornind de la o informație-cheie sau pe baza unui parametru indicat. 	
8/	Caracteristica elementului chimic și a compușilor lui în funcție de poziția lui în Sistemul periodic	1	<p>CS₁ CS₂ CS₅</p>	<p>2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului, la periodicitate, seriile genetice ale metalelor și nemetalelor.</p> <p>2.2 <i>Elaborarea și aplicarea</i> algoritmilor de caracterizare a elementului chimic și a compușilor lui conform poziției în Sistemul Periodic.</p> <p>2.4 <i>Aplicarea</i> Legii periodicității pentru argumentarea corelațiilor între structura învelișului electronic al elementului, tipul lui, caracterul oxidului și hidroxidului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deducerea proprietăților substanței simple și ale compușilor după poziția elementului în SP. • Compararea structurii și proprietăților atomilor și ionilor; proprietăților elementelor și compușilor în baza SP. • Caracterizarea comparativă a elementelor chimice și ale compușilor lor din perioadele I – IV conform algoritmului elaborat. 	EF
9/	Caracteristica elementului chimic și a compușilor lui în funcție de poziția lui în Sistemul periodic	1	<p>CS₁ CS₂ CS₅</p>	<p>2.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la compoziția/ structura atomului, la periodicitate, seriile genetice ale metalelor și nemetalelor.</p> <p>2.2 <i>Elaborarea și aplicarea</i> algoritmilor de caracterizare a elementului chimic și a compușilor lui conform poziției în Sistemul Periodic.</p> <p>2.4 <i>Aplicarea</i> Legii periodicității pentru argumentarea corelațiilor între structura învelișului electronic al elementului, tipul lui, caracterul oxidului și hidroxidului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deducerea proprietăților substanței simple și ale compușilor după poziția elementului în SP. • Compararea structurii și proprietăților atomilor și ionilor; proprietăților elementelor și compușilor în baza SP. • Caracterizarea comparativă a elementelor chimice și ale compușilor lor din perioadele I – IV conform algoritmului elaborat. 	EF
10/	Evaluare sumativă	1		<p><i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor cunoscuți în situații noi.</p> <p>Evaluarea/autoevaluarea.</p>	<p>Analiza probei, elaborarea concluziilor personale</p>	ES

3. Compoziția și structura substanței: 10 ore

1/	Legătura chimică. Tipurile de legături chimice.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la compoziția și structura substanței. • Compararea diferitor tipuri de legătură chimică după: principiul de formare, tipul elementelor chimice. 	EF
2/	Legătura covalentă nepolară. Formule moleculare, electronice, de structură. Legătura simplă, dublă, triplă; σ și π .	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă. 3.2. <i>Modelarea</i> formulelor electronice și de structură ale substanțelor cu diferite tipuri de legătură chimică.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la substanțele formate prin legături covalente nepolare. • Modelarea schemelor de formare a legăturii covalente nepolare prin formule electronice/de structură (H₂, Hal₂, O₂, N₂ ș.a.). 	EF
3/	Legătura covalentă polară. Legătura covalentă formată prin mecanism donor-acceptor (pe exemplul ionului de amoniu).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă. 3.2. <i>Modelarea</i> formulelor electronice și de structură ale substanțelor cu diferite tipuri de legătură chimică.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la substanțele formate prin legături covalente polare și prin mecanism donor-acceptor. • Modelarea schemelor de formare a legăturii covalente polare prin formule electronice/de structură (HHal, H₂O, H₂S, NH₃, CH₄, CO₂ ș.a.). 	EF
4/	Caracteristica comparativă a legăturilor covalente: nepolare și polare.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă. 3.4. <i>Prezentarea argumentată</i> a substanțelor uzuale corelând proprietățile fizice/utilizarea cu compoziția și structura substanțelor.	<ul style="list-style-type: none"> • Compararea legăturilor covalente nepolare și polare după: tipul elementelor, tipul particulelor, diferența electonegativității elementelor, poziția cuplurilor electronice față de centrele nucleelor. • Modelarea schemelor de formare a legăturii covalente nepolare și polare polare prin formule electronice/de structură. 	EF
5/	Proprietățile fizice ale substanțelor cu legături covalente. Rețele cristaline moleculare, atomice. Substanțele cu legătură covalentă din mediu.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă. 3.3. <i>Compararea:</i> a) tipurilor de legături chimice după compoziția substanței, influenței tipului de legătură/tipului de rețea cristalină asupra proprietăților substanței; b) proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de rețele cristaline.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la compoziția și structura substanței. • Compararea diferitor tipuri de legătură chimică după: principiul de formare, tipul atomilor, tipul rețelei cristaline, proprietățile fizice ale substanțelor. <p>E: Cercetarea și compararea proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de legătură chimică.</p> <p>Proiecte:</p>	EF

				<p>3.4. <i>Prezentarea argumentată</i> a substanțelor uzuale corelând proprietățile fizice/utilizarea cu compoziția și structura substanțelor.</p> <p>3.5. <i>Investigarea experimentală</i> a proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de legături chimice utilizate în activitatea cotidiană.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Carbonul - între diamant și funingine. • Magia structurilor perfecte. 	
6/	<p>Legătura ionică. Proprietățile fizice ale substanțelor cu legături ionice. Rețele cristaline ionice. Compușii cu legătură ionică utilizați în activitatea cotidiană. Prezența elementelor chimice în formă de ioni în organism și mediu.</p>	1	<p>CS₁ CS₂ *CS₃ *CS₄ CS₅</p>	<p>3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă.</p> <p>3.2. <i>Modelarea</i> formulelor electronice și de structură ale substanțelor cu diferite tipuri de legătură chimică</p> <p>3.3. <i>Compararea:</i> a) tipurilor de legături chimice după compoziția substanței, influenței tipului de legătură/tipului de rețea cristalină asupra proprietăților substanței; b) proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de rețele cristaline.</p> <p>3.4. <i>Prezentarea argumentată</i> a substanțelor uzuale corelând proprietățile fizice/utilizarea cu compoziția și structura substanțelor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la compoziția și structura substanței. • Modelarea schemelor de formare a legăturii ionice prin formule electronice (pentru compușii binari). • Deducerea/exemplificarea/ argumentarea corelației: compoziția substanței utilizate în activitatea cotidiană - tipul legăturii chimice - tipul rețelei cristaline - proprietățile fizice argumentate - aplicarea. 	EF
7/	<p>Legătura metalică. Proprietățile fizice ale metalelor. Rețelele cristaline metalice. Metalele și tehnologiile moderne.</p>	1	<p>CS₁ CS₂ *CS₃ *CS₄ *CS₅</p>	<p>3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă.</p> <p>3.3. <i>Compararea:</i> a) tipurilor de legături chimice după compoziția substanței, influenței tipului de legătură/tipului de rețea cristalină asupra proprietăților substanței; b) proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de rețele cristaline.</p> <p>3.5. <i>Investigarea experimentală</i> a proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de legături chimice utilizate în activitatea cotidiană.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la legătura/rețeaua cristalină metalică. E: Cercetarea și compararea proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de legătură chimică. 	EF

8/	Legătura de hidrogen și influența ei asupra proprietăților substanțelor (pe exemplul fluorurii de hidrogen, apei, amoniacului).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	<p>3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă.</p> <p>3.3. <i>Compararea</i>:</p> <p>a) tipurilor de legături chimice după compoziția substanței, influenței tipului de legătură/tipului de rețea cristalină asupra proprietăților substanței;</p> <p>b) proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de rețele cristaline.</p> <p>3.4. <i>Prezentarea argumentată</i> a substanțelor uzuale corelând proprietățile fizice/utilizarea cu compoziția și structura substanțelor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la legătura de hidrogen • Compararea diferitor tipuri de legătură chimică după: principiul de formare, tipul particulelor, tipul rețelei cristaline, proprietățile fizice ale substanțelor. • Deducerea/exemplificarea/ argumentarea corelației: compoziția substanței utilizate în activitatea cotidiană - tipul legăturii chimice - tipul rețelei cristaline - proprietățile fizice argumentate - aplicarea. 	EF
9/	Compararea substanțelor cu diferite tipuri de legături/rețele cristaline după algoritm.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	<p>3.1. <i>Explicarea și operarea</i> cu noțiunile ce se referă la compoziția și structura substanței în situații de comunicare orală și scrisă.</p> <p>3.3. <i>Compararea</i>:</p> <p>a) tipurilor de legături chimice după compoziția substanței, influenței tipului de legătură/tipului de rețea cristalină asupra proprietăților substanței;</p> <p>b) proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de rețele cristaline.</p> <p>3.4. <i>Prezentarea argumentată</i> a substanțelor uzuale corelând proprietățile fizice/utilizarea cu compoziția și structura substanțelor.</p> <p>3.5. <i>Investigarea experimentală</i> a proprietăților fizice ale substanțelor cu diferite tipuri de legături chimice utilizate în activitatea cotidiană.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la compoziția și structura substanței. • Compararea diferitor tipuri de legătură chimică după: principiul de formare, tipul atomilor, tipul rețelei cristaline, proprietățile fizice ale substanțelor. <p>E: Identificarea tipului de legătură chimică/rețea cristalină în substanțele utilizate în activitatea cotidiană (după proprietățile fizice).</p>	EF
10/	Evaluare sumativă	1		<p><i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor cunoscuți în situații noi.</p> <p>Evaluarea/autoevaluarea.</p>	Analiza probei, elaborarea concluziilor personale	ES

4. Reacțiile chimice – transformări ale substanțelor: 14 ore						
1/	Transformările substanțelor – esența chimică a proceselor ce au loc în mediu și în organism.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la reacțiile chimice. 4.4. <i>Identificarea</i> unor reacții chimice utilizate în activitatea cotidiană și explicarea esenței chimice a acestora.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice. • Prezentarea reacțiilor chimice cu importanță vitală, industrială. Proiect: • Reacțiile chimice la baza activității umane.	EF
2,3/	Reacțiile de combinare, de descompunere, de substituție și schimb prin prisma proceselor de oxido-reducere.	2	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere. 4.2. <i>Modelarea</i> reacțiilor chimice de diferite tipuri prin ecuații chimice și identificarea caracteristicilor ce determină tipul lor. 4.4. <i>Identificarea</i> unor reacții chimice utilizate în activitatea cotidiană și explicarea esenței chimice a acestora. 4.6. <i>Investigarea experimentală</i> a reacțiilor de diferite tipuri.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere. • Modelarea prin ecuațiile chimice a reacțiilor de diferite tipuri pe baza parametrilor indicați. • Compararea diferitor tipuri de reacții chimice. E: Investigarea experimentală a reacțiilor chimice de diferite tipuri.	EF
4,5/	Bilanțul electronic – metodă de egalare a reacțiilor de oxido-reducere (pe baza schemelor de reacții cu producții indicați).	2	CS ₁ CS ₂ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic. 4.2. <i>Modelarea</i> reacțiilor chimice de diferite tipuri prin ecuații chimice și identificarea caracteristicilor ce determină tipul lor. 4.3. <i>Elaborarea și aplicarea algoritmului</i> de egalare a ecuațiilor reacțiilor de oxido-reducere prin metoda bilanțului electronic.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere • Egalarea ecuațiilor Red-Ox prin metoda bilanțului electronic, cu indicarea oxidanților, reducătorilor și proceselor respective. 	EF
6/	Reacțiile de oxido-reducere ale metalelor cu acizii și sărurile. Seria activității metalelor.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₄ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic. 4.2. <i>Modelarea</i> reacțiilor chimice de diferite tipuri prin ecuații chimice și identificarea caracteristicilor ce determină tipul lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere. • Modelarea prin ecuațiile chimice a reacțiilor de diferite tipuri pe baza parametrilor indicați. • Aplicarea seriei activității metalelor pentru 	EF

				4.3. <i>Aplicarea algoritmului</i> de egalare a ecuațiilor reacțiilor de oxido-reducere prin metoda bilanțului electronic.	argumentarea posibilității reacțiilor dintre metale și soluțiile apoase de acizi și săruri.	
7/	Reacțiile de oxido-reducere: specificul interacțiunii metalelor cu acidul sulfuric concentrat.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic. 4.3. <i>Aplicarea algoritmului</i> de egalare a ecuațiilor reacțiilor de oxido-reducere prin metoda bilanțului electronic.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere. • Modelarea prin ecuațiile reacțiilor a interacțiunii dintre acidul sulfuric concentrat cu metale. • Aplicarea seriei activității metalelor pentru argumentarea produșilor obținuți la interacțiunea cu acidul sulfuric concentrat. 	EF
8/	Reacțiile de oxido-reducere: specificul interacțiunii metalelor cu acidul azotic.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic. 4.3. <i>Aplicarea algoritmului</i> de egalare a ecuațiilor reacțiilor de oxido-reducere prin metoda bilanțului electronic.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere. • Modelarea prin ecuațiile reacțiilor a interacțiunii dintre acidul azotic cu metale. • Aplicarea seriei activității metalelor pentru argumentarea produșilor obținuți la interacțiunea cu acidul azotic. 	EF
9/	Rezolvarea problemelor de calcul ce vizează transformări consecutive ale substanțelor/reacții redox.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic. 4.5. <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor de rezolvare a problemelor de calcul la situații ce vizează transformări consecutive ale substanțelor.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere. • Rezolvarea problemelor pe baza ecuațiilor reacțiilor Red-Ox; pe baza ecuațiilor reacțiilor cu transformări consecutive (cu analiza și interpretarea rezultatelor). 	EF
10,11/	Coroziunea metalelor – proces de oxido-reducere. Metodele de combatere a coroziunii.	2	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic; procesul de coroziune a metalelor, metodele de combatere a coroziunii. 4.4. <i>Identificarea</i> unor reacții chimice utilizate în activitatea cotidiană și explicarea	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere, la coroziune. • Modelarea prin ecuațiile chimice a reacțiilor de diferite tipuri pe baza parametrilor indicați. E: Cercetarea influenței diferitor factori asupra procesului de coroziune a fierului.	EF

				esenței chimice a acestora. 4.6. <i>Investigarea experimentală</i> a influenței mediului de reacție asupra procesului de coroziune a metalelor (Fe).		
12/	Importanța practică a reacțiilor de oxido-reducere pentru diferite domenii ale activității umane.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic; procesul de coroziune a metalelor, metodele de combatere a coroziunii. 4.2. <i>Modelarea</i> reacțiilor chimice de diferite tipuri prin ecuații chimice și identificarea caracteristicilor ce determină tipul lor. 4.4. <i>Identificarea</i> unor reacții chimice utilizate în activitatea cotidiană și explicarea esenței chimice a acestora. 4.7. <i>Formularea</i> concluziilor personale referitoare la beneficiile/efectele negative ale reacțiilor chimice.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la reacțiile chimice, la procesele de oxido-reducere, la coroziune. • Prezentarea aspectului chimic al diferitor procese din mediu prin ecuații chimice. • Prezentarea reacțiilor chimice cu importanță vitală, industrială. Proiect: Cameleonii chimici.	EF
13/	Sistemul de noțiuni/legități ale reacțiilor chimice - suport pentru caracterizarea, argumentarea calitativă și cantitativă a proceselor cu importanță vitală și industrială.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	4.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: reacțiile chimice, procesele de oxido-reducere; bilanțul electronic; procesul de coroziune a metalelor, metodele de combatere a coroziunii. 4.5. <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor de rezolvare a problemelor de calcul la situații ce vizează transformări consecutive ale substanțelor. 4.7. <i>Formularea</i> concluziilor personale referitoare la beneficiile/efectele negative ale reacțiilor chimice.	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea aspectului chimic al diferitor procese din mediu prin ecuații chimice. • Prezentarea reacțiilor chimice cu importanță vitală, industrială. 	EF
14	Evaluare sumativă	1		<i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor cunoscuți în situații noi. Evaluarea/autoevaluarea.	Analiza probei, elaborarea concluziilor personale	ES

5. Soluții. Interacțiunile substanțelor în soluții: 18 ore						
1/	Dizolvarea – proces indispensabil al transformărilor substanțelor din mediu. Solubilitatea substanțelor în apă (în baza TS). Soluțiile.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la dizolvarea substanțelor, solubilitate. Soluții. 	EF
2,3/	Sistemul mărimilor fizice ce caracterizează soluțiile: partea de masă a substanței dizolvate, masă/volumul/densitatea soluției.	2	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare. 5.4. <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor: de preparare a soluțiilor; de rezolvare a problemelor ce vizează soluțiile, interacțiunile în soluții.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la partea de masă a substanței dizolvate, masă/volumul/densitatea soluției. • Rezolvarea problemelor pe baza corelațiilor dintre mărimile fizice ce caracterizează soluțiile: partea de masă a substanței dizolvate, masă/volumul/densitatea soluției. 	EF
4/	Prepararea soluțiilor cu o anumită parte de masă a substanței dizolvate pentru laboratorul de chimie.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare. 5.4. <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor: de preparare a soluțiilor. 5.7. <i>Prognozarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice reale/modelate, legate de necesitatea de a prepara și utiliza soluțiile.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Lucrarea practică nr.1</u>: Prepararea soluțiilor cu o anumită parte de masă a substanței dizolvate pentru laboratorul de chimie. • Prezentarea argumentată a domeniilor profesionale legate de necesitatea/competența de a utiliza/prepara soluții. 	EF
5,6/	Sistemul mărimilor fizice ce caracterizează soluțiile: concentrația molară.	2	CS ₁ CS ₂ *CS ₄ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare. 5.4. <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor: de preparare a soluțiilor; de rezolvare a problemelor ce vizează soluțiile, interacțiunile în soluții.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la soluții, concentrația molară. • Rezolvarea problemelor pe baza corelațiilor dintre mărimile fizice ce caracterizează soluțiile: partea de masă a substanței dizolvate, masă/volumul/densitatea soluției; concentrația molară. 	EF
7,8/	Rezolvarea problemelor ce vizează soluțiile, interacțiunile în soluții, interacțiunile în soluții cu excesul unei substanțe	2	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ CS ₄	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare; interacțiunile în soluții. 5.4. <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor:	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la soluții, disociere, reacții de schimb ionic. • Rezolvarea problemelor pe baza corelațiilor dintre 	EF

	reactante.		CS ₅	de preparare a soluțiilor; de rezolvare a problemelor ce vizează soluțiile, interacțiunile în soluții, interacțiunile în soluții cu excesul unei substanțe reactante. 5.7. <i>Prognostizarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice reale/modelate, legate de necesitatea de a prepara și utiliza soluțiile.	mărimile fizice ce caracterizează soluțiile; pe baza ecuațiilor chimice cu participarea substanțelor în formă de soluții; pe baza ecuațiilor reacțiilor cu exces a unei substanțe reactante.	
9/	Teoria disociației electrolitice. Electroliti și neelectroliti. Electroliti tari și slabi. Grad de disociere.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ CS ₄ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare, disociere.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la electroliti și neelectroliti, electroliti tari și slabi, grad de disociere. • Compararea proceselor de dizolvare și disociere; a proceselor de disociere a electrolitelor tari și slabi. 	EF
10/	Disocierea acizilor (ecuația sumară), bazelor, sărurilor.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ *CS ₄ *CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare, disociere. 5.2. <i>Modelarea și argumentarea</i> disocierii electrolitelor prin ecuațiile de disociere. 5.5. <i>Investigarea experimentală:</i> a mediului soluțiilor utilizate în activitatea cotidiană, formularea concluziilor privind utilizarea lor inofensivă.	<ul style="list-style-type: none"> • Compararea proceselor de dizolvare și disociere; a proceselor de disociere a electrolitelor tari și slabi; a disocierii acizilor, bazelor și sărurilor. • Modelarea și argumentarea ecuațiilor chimice dedisociere a acizilor (ecuația sumară), bazelor, sărurilor <p>E: Investigarea caracterului acido-bazic al unor substanțe utilizate în viața cotidiană; acțiunii acizilor, bazelor asupra indicatorilor.</p>	EF
11,12/	Interacțiunile în soluțiile de electroliti. Reacții de schimb ionic. Condițiile decurgerii reacțiilor de schimb ionic.	2	CS ₁ CS ₃ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare, disociere; interacțiunile în soluții. 5.2. <i>Modelarea și argumentarea</i> prin ecuațiile chimice a disocierii electrolitelor; a reacțiilor de interacțiune dintre electroliti (în formă moleculară, ionică completă, redusă). 5.5. <i>Investigarea experimentală:</i> a condițiilor decurgerii reacțiilor de schimb ionic. 5.6. <i>Identificarea</i> unor reacții de schimb ionic observate/utilizate în activitatea	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la soluții, disociere, reacții de schimb ionic. • Modelarea și argumentarea ecuațiilor chimice de interacțiune dintre electroliti în formă moleculară, ionică (completă, redusă), • Identificarea unor reacții de schimb ionic observate/utilizate în activitatea cotidiană, explicarea esenței chimice a acestora. <p>E: Investigarea experimentală a condițiilor decurgerii reacțiilor de schimb ionic.</p>	EF

				cotidiană, explicarea esenței chimice a acestora.		
13,14/	Proprietățile chimice ale acizilor, bazelor, sărurilor în lumina teoriei disociației electrolitice.	2	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare, disociere; interacțiunile în soluții. 5.2. <i>Modelarea și argumentarea</i> prin ecuațiile chimice a disocierii electroliților; a reacțiilor de interacțiune dintre electroliți (în formă moleculară, ionică completă, redusă). 5.3. <i>Aplicarea Teoriei disociației electrolitice</i> pentru: caracterizarea și argumentarea proprietăților chimice ale acizilor, bazelor, sărurilor; deducerea metodelor de obținere și transformare a compușilor anorganici. 5.5. <i>Investigarea experimentală</i> : a proprietăților chimice ale acizilor, bazelor, sărurilor, formularea concluziilor privind utilizarea lor inofensivă.	<ul style="list-style-type: none"> • Caracterizarea proprietăților chimice generale ale acizilor, bazelor, sărurilor prin ecuațiile moleculare, ionice (complete, reduse). • Realizarea transformărilor chimice (pe baza reacțiilor de schimb ionic). E: Cercetarea experimentală a proprietăților chimice generale ale acizilor, bazelor, sărurilor.	EF
15/	Importanța soluțiilor pentru activitatea cotidiană și pentru mediu. Noțiunea de pH. Indicatorii acido-bazici. Scala pH.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare, disociere; interacțiunile în soluții. 5.7. <i>Prognosticarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice reale/modelate, legate de necesitatea de a prepara și utiliza soluțiile.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la soluții, pH, indicatorii acido-bazici, scala pH. • Prezentarea informațiilor despre influența soluțiilor, reacțiilor de schimb ionic, pH-ului asupra mediului/organismului. Proiect: • Soluțiile/pH-ul în activitatea cotidiană.	EF
16/	Probleme experimentale la tema „Disociația electrolitică”.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₄ CS ₅	5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare, disociere; interacțiunile în soluții. 5.2. <i>Modelarea și argumentarea</i> prin ecuațiile chimice a disocierii electroliților; a reacțiilor de interacțiune dintre electroliți (în formă moleculară, ionică completă, redusă). 5.5. <i>Investigarea experimentală</i> : a	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la soluții, disociere, reacții de schimb ionic. • Lucrarea practică nr. 2: Probleme experimentale la tema „Disociația electrolitică”.	EF

				condițiilor decurgerii reacțiilor de schimb ionic; a proprietăților chimice ale acizilor, bazelor, sărurilor; a mediului soluțiilor utilizate în activitatea cotidiană, formularea concluziilor privind utilizarea lor inofensivă.		
17/	Generalizarea cunoștințelor.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₅	<p>5.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce caracterizează procesele de dizolvare, disociere; interacțiunile în soluții.</p> <p>5.2. <i>Modelarea și argumentarea</i> prin ecuațiile chimice a disocierii electroliților; a reacțiilor de interacțiune dintre electroliți (în formă moleculară, ionică completă, redusă).</p> <p>5.3. <i>Aplicarea</i> Teoriei disociației electrolitice pentru: caracterizarea și argumentarea proprietăților chimice ale acizilor, bazelor, sărurilor; deducerea metodelor de obținere și transformare a compușilor anorganici.</p> <p>5.4. <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor: de preparare a soluțiilor; de rezolvare a problemelor ce vizează soluțiile, interacțiunile în soluții, interacțiunile în soluții cu excesul unei substanțe reactante.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la soluții, disociere, reacții de schimb ionic. • Modelarea și argumentarea ecuațiilor chimice de interacțiune dintre electroliți în formă moleculară, ionică (completă, redusă). • Caracterizarea proprietăților chimice generale ale acizilor, bazelor, sărurilor prin ecuațiile moleculare, ionice (complete, reduse). <p>Rezolvarea problemelor pe baza corelațiilor dintre mărimile fizice ce caracterizează soluțiile; pe baza ecuațiilor chimice cu participarea substanțelor în formă de soluții; pe baza ecuațiilor reacțiilor cu exces a unei substanțe reactante.</p>	EF
18/	Evaluare sumativă	1		<i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor cunoscuți în situații noi. Evaluarea/autoevaluarea.	Analiza probei, elaborarea concluziilor personale	ES
6. Nemetalele și compușii lor: 18 ore						
1/	Nemetalele – constituenți principali ai organismului și mediului. Forma de răspândire a nemetalelor în natură și în organism.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	<p>6.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: răspândirea nemetalelor în natură, rolul biologic.</p> <p>6.4. <i>Investigarea experimentală</i>: a proprietăților fizice a nemetalelor și ai unor compuși ai nemetalelor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la nemetale. • Elaborarea/aplicarea algoritmilor de caracterizare și comparare a nemetalelor după rolul biologi, forma de răspândire în natură <p>E: Cercetarea mostrelor de nemetale, compuși ai nemetalelor, minerale.</p>	EF

					Proiect: De la nisip la energie solară.	
2/	Caracteristica generală după locul în sistemul periodic. Structura substanțelor simple, tipurile rețelelor cristaline, proprietățile fizice.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₅	6.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: structură, tipurile rețelelor cristaline, proprietăți fizice. 6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la nemetale. • Elaborarea/aplicarea algoritmilor de caracterizare și comparare a nemetalelor după locul în sistemul periodic, structura substanțelor simple, tipurile rețelelor cristaline, proprietățile fizice. 	EF
3/	Proprietățile chimice generale: reacțiile cu metalele și nemetalele (pe exemplul clorului, oxigenului, hidrogenului, sulfului, azotului, fosforului, carbonului).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₅	6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor. 6.3. <i>Rezolvarea</i> problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării nemetalelor/compușilor lor. 6.6. <i>Investigarea</i> unor contexte problematice reale sau modelate, legate de proprietățile și metodele de obținere a nemetalelor/compușilor nemetalelor.	<ul style="list-style-type: none"> • Caracterizarea proprietăților chimice generale ale nemetalelor prin ecuații chimice. • Argumentarea legăturilor genetice dintre nemetale, compușii lor pe baza proprietăților chimice/metodelor de obținere. • Rezolvarea problemelor pe baza ecuațiilor reacțiilor, ce reflectă proprietățile chimice/obținerea nemetalelor; cu transformări consecutive pe baza legăturilor genetice ale nemetalelor (cu analiza și interpretarea rezultatelor). 	EF
4/	Proprietățile chimice specifice ale nemetalelor ce au importanță practică/ industrială: a clorului - interacțiunea cu apa, alcaliile, halogenurile metalelor; a oxigenului – reacțiile de ardere a substanțelor simple și compuse; a hidrogenului și carbonului – reducerea metalelor din oxizi.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ *CS ₄ CS ₅	6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor. 6.3. <i>Rezolvarea</i> problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării nemetalelor/compușilor lor. 6.6. <i>Investigarea</i> unor contexte problematice reale sau modelate, legate de proprietățile și metodele de obținere a nemetalelor/compușilor nemetalelor. 6.7. <i>Formularea concluziilor</i> personale referitoare la beneficiile/ efectele negative ale utilizării nemetalelor și compușilor lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Caracterizarea proprietăților chimice specifice ale nemetalelor prin ecuații chimice. • Argumentarea legăturilor genetice dintre nemetale, compușii lor pe baza proprietăților chimice/metodelor de obținere. • Rezolvarea problemelor pe baza ecuațiilor reacțiilor, ce reflectă proprietățile chimice/obținerea nemetalelor; cu transformări consecutive pe baza legăturilor genetice ale nemetalelor (cu analiza și interpretarea rezultatelor). • Modelarea situațiilor-problemă aplicative cu încadrarea conținutului chimic ce vizează nemetalele/compușii lor la o situație practică concretă. 	EF

5/	Obținerea oxigenului și hidrogenului în industrie și în laborator.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ CS ₄ CS ₅	6.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: metodele de obținerea nemetalelor. 6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la nemetale și compușii lor. • Caracterizarea obținerii în industrie și laborator și a proprietăților chimice ale oxigenului și hidrogenului prin scrierea ecuațiilor reacțiilor chimice. 	EF
6/	Obținerea și proprietățile nemetalelor (a oxigenului și a hidrogenului).	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ CS ₄ CS ₅	6.4. <i>Investigarea experimentală</i> : a metodelor de obținere, a proprietăților fizice și chimice ale oxigenului, hidrogenului.	<ul style="list-style-type: none"> • Lucrarea Practică nr. 3: Obținerea și proprietățile nemetalelor (a oxigenului și a hidrogenului). 	EF
7,8/	Compușii hidrogenați ai nemetalelor (clor, sulf, azot, carbon): nomenclatura, structura, proprietățile fizice și chimice (interacțiunea cu oxigenul, apa, acizii, bazele); obținerea.	2	CS ₁ CS ₂ CS ₃ *CS ₄ *CS ₅	6.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: rolul biologic al nemetalelor/compușilor lor; metodele de obținere și domeniilor de utilizare a nemetalelor/compușilor nemetalelor. 6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor. 6.3. <i>Rezolvarea</i> problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării nemetalelor/compușilor lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la nemetale și compușii lor. • Elaborarea/aplicarea algoritmilor de caracterizare și comparare a nemetalelor și a compușilor lor hidrogenați după rolul biologic, utilizare, obținere, proprietăți fizice și chimice. • Argumentarea legăturilor genetice dintre nemetale, compușii lor pe baza proprietăților chimice/metodelor de obținere. • Rezolvarea problemelor pe baza ecuațiilor reacțiilor, ce reflectă proprietățile chimice/obținerea compușilor hidrogenați ai nemetalelor (cu analiza și interpretarea rezultatelor). 	EF
9,10/	Oxizii nemetalelor : clasificarea, nomenclatura, proprietățile fizice și chimice, obținerea.	2	CS ₁ CS ₂ CS ₅	6.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: metodele de obținere și domeniilor de utilizare a nemetalelor/compușilor nemetalelor. 6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor. 6.3. <i>Rezolvarea</i> problemelor cu caracter	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la nemetale și compușii lor. • Caracterizarea obținerii și proprietăților chimice generale ale oxizilor acizi, acizilor prin ecuații moleculare, ionice. • Argumentarea legăturilor genetice dintre nemetale, compușii lor pe baza proprietăților chimice/metodelor de obținere. • Rezolvarea problemelor cu caracter formativ pe baza 	EF

				formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării nemetalelor/compușilor lor.	proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării oxizilor nemetalelor.	
11/	Obținerea și proprietățile oxidului de carbon (IV).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₄ CS ₅	6.4. <i>Investigarea experimentală</i> : a metodelor de obținere, a proprietăților fizice și chimice oxidului de carbon (IV).	• Lucrarea Practică nr. 4.: Obținerea și proprietățile oxidului de carbon (IV).	EF
12,13/	Acizii : nomenclatura, proprietățile chimice generale (specifice pentru acidul sulfuric concentrat și acidul azotic în reacția cu metalele); obținerea.	2	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₅	6.1. <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile ce se referă la: metodele de obținere și domeniilor de utilizare a nemetalelor/compușilor nemetalelor. 6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor. 6.3. <i>Rezolvarea</i> problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării nemetalelor/compușilor lor. 6.5. <i>Argumentarea legăturilor cauză-efect</i> : în seria genetică a nemetalelor; în corelația: oxizi acizi, acizi – agenți poluanți – ploii acide – protecția mediului – impact general/personal. 6.7. <i>Formularea concluziilor</i> personale referitoare la beneficiile/ efectele negative ale utilizării nemetalelor și compușilor lor.	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la nemetale și compușii lor. • Caracterizarea obținerii și proprietăților chimice generale ale oxizilor acizi, acizilor prin ecuații moleculare, ionice. • Argumentarea legăturilor genetice dintre nemetale, compușii lor pe baza proprietăților chimice/metodelor de obținere. • Aplicarea metodei bilanțului electronic pentru modelarea proprietăților chimice specifice ale acidului sulfuric concentrat și ale acidului azotic concentrat și diluat. • Elaborarea și argumentarea schemei: oxizi acizi - agenți de poluare - protecția mediului. • Rezolvarea problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării acizilor.	EF
14/	Legătura genetică a nemetalelor și a compușilor lor.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor. 6.4. <i>Investigarea experimentală</i> a reacțiilor de identificare a anionilor, ionului de amoniu. 6.5. <i>Argumentarea legăturilor cauză-efect</i> :	• Argumentarea legăturilor genetice dintre nemetale, compușii lor pe baza proprietăților chimice/metodelor de obținere. • Studiul de caz: transformările reciproce ale carbonaților și hidrogenocarbonaților în natură și în viața cotidiană. E : Identificarea ionilor: SO ₄ ²⁻ , PO ₄ ³⁻ , CO ₃ ²⁻ / HCO ₃ ⁻ , Cl ⁻ , NH ₄ ⁺ .	EF

				<p>în seria genetică a nemetalelor; în corelația: oxizi acizi, acizi – agenți poluanți – ploi acide – protecția mediului – impact general/personal.</p> <p>6.7. <i>Formularea concluziilor</i> personale referitoare la beneficiile/ efectele negative ale utilizării nemetalelor și compușilor lor.</p>		
15/	Nemetalele și compușii lor - utilizarea și influența asupra calității vieții și mediului.	1	<p>CS₁ CS₂ CS₃ CS₅</p> <p>6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a nemetalelor și compușilor lor.</p> <p>6.3. <i>Rezolvarea</i> problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării nemetalelor/compușilor lor.</p> <p>6.5. <i>Argumentarea legăturilor cauză-efect:</i> în seria genetică a nemetalelor; în corelația: oxizi acizi, acizi – agenți poluanți – ploi acide – protecția mediului – impact general/personal.</p> <p>6.6. <i>Investigarea</i> unor contexte problematice reale sau modelate, legate de proprietățile și metodele de obținere a nemetalelor/compușilor nemetalelor.</p> <p>6.7. <i>Formularea concluziilor</i> personale referitoare la beneficiile/ efectele negative ale utilizării nemetalelor și compușilor lor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modelarea situațiilor-problemă aplicative cu încadrarea conținutului chimic ce vizează nemetalele/compușii lor la o situație practică concretă. • Rezolvarea problemelor pe baza ecuațiilor reacțiilor, ce reflectă proprietățile chimice/obținerea nemetalelor, compușilor lor; cu transformări consecutive pe baza legăturilor genetice ale nemetalelor (cu analiza și interpretarea rezultatelor). • Elaborarea și argumentarea schemei: oxizi acizi - agenți de poluare - protecția mediului. 	EF	
16/	Probleme experimentale la tema „Nemetalele și compușii lor”.	1	<p>CS₁ CS₂ CS₄ CS₅</p> <p>6.4. <i>Investigarea experimentală:</i> a proprietăților generale ale acizilor; a reacțiilor de identificare a anionilor, ionului de amoniu.</p> <p>6.6. <i>Investigarea</i> unor contexte problematice reale sau modelate, legate de proprietățile și metodele de obținere a nemetalelor/compușilor nemetalelor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lucrarea practică nr. 5: Probleme experimentale la tema „Nemetalele și compușii lor”.,, 	EF	
17/	<u>Generalizarea cunoștințelor</u>	1	<p>CS₁ CS₂ CS₃</p> <p>6.2. <i>Caracterizarea și compararea</i> structurii, proprietăților, metodelor de obținere, utilizării, legăturilor genetice a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea algoritmilor de caracterizare și comparare a nemetalelor și a compușilor lor hidrogenați după rolul biologic, utilizare, obținere, proprietăți fizice și 	EF	

			CS ₅	nemetalelor. 6.3. <i>Rezolvarea</i> problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/metodelor de obținere/ utilizării nemetalelor/compușilor lor.	chimice. • Rezolvarea problemelor pe baza ecuațiilor reacțiilor, ce reflectă proprietățile chimice/obținerea nemetalelor, compușilor lor; cu transformări consecutive pe baza legăturilor genetice ale nemetalelor (cu analiza și interpretarea rezultatelor). • Prezentare și evaluarea proiectului :De la nisip la energie solară.	
18/	Evaluare sumativă	1		<i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor cunoscuți în situații noi. Evaluarea/autoevaluarea.	Analiza probei, elaborarea concluziilor personale	ES
7. Metalele și compușii lor: 12 ore						
1/	Metalele – constituenții principali ai tehnologiilor moderne. Forma de răspândire în natură, în organism. Rolul biologic.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile referitoare la: răspândirea metalelor în natură, rolul biologic al metalelor/compușilor lor.	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice. E: Cercetarea mostrelor de minerale. • Modelarea situațiilor-problemă aplicative cu încadrarea conținutului chimic ce vizează metalele/compușii lor la o situație practică concretă.	EF
2/	Caracteristica generală a metalelor după locul în SP. Legătură/rețea cristalină metalică și proprietățile fizice ale metalelor. Domeniile principale de utilizare ale metalelor. Seria genetică a metalelor.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare cu noțiunile referitoare la: caracteristica generală a metalelor după locul în SP; domeniile de utilizare a metalelor. 7.2 <i>Caracterizarea și compararea</i> proprietăților fizice, utilizării, legăturilor genetice ametalelor și a compușilor lor. 7.5 <i>Argumentarea legăturii cauză-efect:</i> utilizarea metalelor-proprietățile fizice- tipul legăturii chimice-rețea cristalină.	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la caracteristica generală a metalelor după locul în SP; domeniile principale de utilizare a metalelor. E: Cercetarea mostrelor de metale. • Exemplificarea corelației: compoziție – proprietăți – utilizare a metalelor/compușilor lor. • Elaborarea algoritmilor de caracterizare și comparare a metalelor după rolul biologic, utilizare, proprietăți fizice.	EF
3/	Metodele generale de obținere a metalelor. Aliajele (fonta, oțelul, duraluminiul).	1	CS ₁ CS ₂ CS ₄ CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare cu noțiunile referitoare la: obținerea metalelor; utilizarea aliajelor. 7.2 <i>Caracterizarea și compararea</i> metodelor de obținere a metalelor. 7.5 <i>Argumentarea legăturii cauză-efect:</i> utilizarea metalelor/aliajelor-proprietățile lor	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice ce se referă la obținerea metalelor, utilizarea aliajelor. E: Cercetarea mostrelor de aliaje. • Elaborarea algoritmilor de caracterizare și comparare a metalelor după răspândirea în natură, obținerea. • Caracterizarea obținerii metalelor (ca procese de	EF

				fizice.	oxido-reducere) prin ecuații chimice.	
4/	Proprietățile chimice generale ale metalelor (cu nemetalele, apa, acizii, sărurile).Seria genetică a metalelor. Șirul activității metalelor.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₄ CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile referitoare la proprietățile chimice ale metalelor; seria genetică a metalelor. 7.2 <i>Caracterizarea și compararea</i> proprietăților chimice ale metalelor; a legăturilor genetice ale metalelor și a compușilor lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice. • Elaborarea algoritmilor de caracterizare și comparare a metalelor după proprietățile chimice. • Caracterizarea proprietăților chimice generale ale metalelor pe baza șirului activității prin ecuații chimice. 	EF
5/	Oxizii și hidroxizii metalelor: proprietățile, metodele generale de obținere.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ CS ₄ CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile referitoare la oxizii și hidroxizii metalelor. 7.2 <i>Caracterizarea și compararea</i> proprietăților, metodelor de obținere, utilizării oxizilor și hidroxizilor metalelor. 7.4 <i>Investigarea experimentală</i> a proprietăților generale ale oxizilor bazici și a bazelor.	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice, utilizând noțiunile chimice. • Elaborarea și aplicarea algoritmilor de caracterizare și comparare a oxizilor, hidroxizilor metalelor după utilizare, obținere, proprietăți. • Caracterizarea obținerii, proprietăților chimice generale ale a oxizilor, bazelor prin ecuații moleculare, ionice. <p>E:Investigarea experimentală a proprietăților chimice generale ale oxizilor bazici, bazelor și explicarea lor prin ecuațiile moleculare, ionice.</p>	EF
6/	Amfoteritatea aluminiului și a compușilor lui.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ CS ₄ CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală și scrisă cu noțiunile referitoare la rolul biologic al aluminiului, a compușilor lui. 7.2 <i>Caracterizarea și compararea</i> proprietăților, obținerii, utilizării aluminiului și compușilor lui. 7.4 <i>Investigarea experimentală</i> a proprietăților amfotere ale hidroxidului de aluminiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Exemplificarea corelației: compoziție – proprietăți – utilizarea aluminiului și a compușilor lui. E: Cercetarea mostrelor aliajelor și mineralelor. E:Investigarea experimentală a proprietăților amfotere a hidroxidului de aluminiu și explicarea lor prin ecuațiile moleculare, ionice (complete și reduse). • Rezolvarea problemelor cu caracter formativ pe baza proprietăților/obținerii/utilizării aluminiului, compușilor. 	EF
7/	Sărurile: proprietățile chimice generale. Metode generale de obținere. Utilizarea.	1	CS ₁ CS ₂ *CS ₃ *CS ₄ *CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare orală, scrisă cu noțiunile ce se referă la săruri. 7.2 <i>Caracterizarea și compararea</i> proprietăților, metodelor de obținere, utilizării sărurilor; legăturilor genetice ametalelor și compușilor lor.	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea algoritmilor de caracterizare și comparare a sărurilor (rolul biologic, utilizare, obținere, proprietăți). • Caracterizarea obținerii și proprietăților chimice generale ale sărurilor prin ecuații moleculare și ionice. <p>E: Cercetarea mostrelor de săruri și minerale. E:Investigarea experimentală a proprietăților chimice generale ale sărurilor, explicarea lor prin ecuațiile</p>	EF

				7.4 <i>Investigarea experimentală</i> a reacțiilor de identificare a cationilor.	moleculare, ionice (complete și reduse). E: Identificarea ionilor: Ba ²⁺ , Ca ²⁺ , Al ³⁺ , Fe ²⁺ , Fe ³⁺ , Cu ²⁺	
8/	Rezolvarea problemelor în baza proprietăților metalelor și compușilor lor.	1	CS ₁ CS ₃ CS ₅	7.3 <i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor de rezolvare a problemelor de stabilire a compoziției amestecului (cu reacționarea unui component sau a ambilor, dar diferit).	• Rezolvarea problemelor cu analiza și interpretarea rezultatelor: de determinare a compoziției unui amestec/ aliaj pe baza unei reacții chimice; cu caracter formativ pe baza proprietăților/obținerii/ utilizării metalelor/ compușilor lor.	EF
9/	Problemele experimentale la tema „Metalele, compușii lor”	1	CS ₁ CS ₃ CS ₅	7.4 <i>Investigarea experimentală</i> a proprietăților generale ale metalelor/compușilor lor; a legăturilor genetice.	<u>Lucrarea practică nr. 6</u> : Rezolvarea problemelor experimentale la tema „Metalele și compușii lor”.	EF
10/	Legătura genetică a metalelor și a compușilor lor.	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₅	7.1 <i>Explicarea și operarea</i> în situații de comunicare cu noțiunile ce se referă la metale și compușii lor. 7.2 <i>Caracterizarea și compararea</i> legăturilor genetice ametalelor, compușilor lor.	• Argumentarea legăturilor genetice: metale - compușii lor pe baza proprietăților chimice/metodelor de obținere. • Rezolvarea problemelor cu caracter formativ pe baza legăturilor genetice dintre metale și compușii lor.	EF
11/	Metalele și compușii lor – utilizarea și influența asupra calității vieții și mediului.	1	CS ₃ CS ₅	7.6 <i>Investigarea</i> unor contexte problematice reale/modelate, legate de proprietățile și metodele de obținere a metalelor/compușilor lor. 7.7 <i>Formularea</i> concluziilor personale referitoare la beneficiile/efectele negative ale utilizării metalelor și compușilor lor.	• Modelarea situațiilor-problemă aplicative cu încadrarea conținutului chimic ce vizează metalele/compușii lor la o situație practică concretă. • Elaborarea CV-ului unei substanțe anorganice. Elaborarea și prezentarea proiectului: • Metalele care au schimbat/influențat istoria omenirii.	EF
12/	Evaluare sumativă	1		<i>Extrapolarea și aplicarea</i> algoritmilor cunoscuți în situații noi. Evaluarea/autoevaluarea.	Analiza probei, elaborarea concluziilor personale	ES
8. Chimia în viața societății: 5 ore + *4 ore la discreția cadrului didactic						
1/	Substanțele și reacțiile chimice utilizate în activitatea cotidiană	1	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₄ CS ₅	8.1. <i>Formularea concluziilor</i> personale privind integrarea substanțelor anorganice în activitatea umană. 8.2. <i>Rezolvarea problemelor contextuale</i> privind utilizarea substanțelor anorganice în activitatea cotidiană (cu analiza și interpretarea rezultatelor). 8.3. <i>Elaborarea și prezentarea</i> proiectelor	• Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice ce se referă la clasele de compuși anorganici. • Alcătuirea/completarea/realizarea prin ecuații chimice a transformărilor pe baza legăturilor genetice între substanțele anorganice. Rezolvarea problemelor combinate pe baza proprietăților/ obținerii/utilizării compușilor	EF

				<p>ce vizează problematica relațiilor om-substanță-proces-mediu.</p> <p>8.4. <i>Prognozarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice legate de utilizarea substanțelor anorganice. 8.4. <i>Prognozarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice legate de utilizarea substanțelor anorganice.</p>	<p>anorganici.</p> <p>Activități experimentale: E: Investigații pentru evidențierea caracteristicilor, proprietăților relevante ale substanțelor anorganice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea argumentată a domeniilor profesionale legate de necesitatea/competența de a utiliza compușii anorganici. <p>Elaborarea și prezentarea proiectelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recorduri chimice. • Carbonatul de calciu: de la perlă până la guma de mestecat. 	
2/	Substanțele și reacțiile chimice cu importanță vitală și industrială.	1	<p>CS₁</p> <p>CS₂</p> <p>CS₃</p> <p>CS₅</p>	<p>8.1. <i>Formularea concluziilor</i> personale privind integrarea substanțelor anorganice în activitatea umană.</p> <p>8.2. <i>Rezolvarea problemelor contextuale</i> privind utilizarea substanțelor anorganice în activitatea cotidiană (cu analiza și interpretarea rezultatelor).</p> <p>8.4. <i>Prognozarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice legate de utilizarea substanțelor anorganice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice ce se referă la clasele de compuși anorganici. • Alcătuirea/completarea/realizarea prin ecuații chimice a transformărilor pe baza legăturilor genetice între substanțele anorganice. <p>Rezolvarea problemelor combinate pe baza proprietăților/ obținerii/utilizării compușilor anorganici.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea argumentată a domeniilor profesionale legate de necesitatea/competența de a utiliza compușii anorganici. 	EF
3/	Substanțele și reacțiile chimice ce vizează/asigură protecția mediului.	1	<p>CS₁</p> <p>CS₂</p> <p>CS₃</p> <p>CS₅</p>	<p>8.1. <i>Formularea concluziilor</i> personale privind integrarea substanțelor anorganice în activitatea umană.</p> <p>8.2. <i>Rezolvarea problemelor contextuale</i> privind utilizarea substanțelor anorganice în activitatea cotidiană (cu analiza și interpretarea rezultatelor).</p> <p>8.4. <i>Prognozarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice legate de utilizarea substanțelor anorganice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice ce se referă la clasele de compuși anorganici. • Alcătuirea/completarea/realizarea prin ecuații chimice a transformărilor pe baza legăturilor genetice între substanțele anorganice. <p>Rezolvarea problemelor combinate pe baza proprietăților/ obținerii/utilizării compușilor anorganici.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea argumentată a domeniilor profesionale legate de necesitatea/competența de a utiliza compușii anorganici. 	EF
4/	Influența substanțelor anorganice, proceselor	1	<p>CS₁</p> <p>CS₂</p>	<p>8.1. <i>Formularea concluziilor</i> personale privind integrarea substanțelor anorganice în</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea enunțurilor argumentate, întrebărilor cauzale, lanțurilor logice ce se referă la clasele de 	EF

	chimice și a tehnologiilor moderne asupra sănătății omului și calității vieții.		CS ₃ CS ₅	activitatea umană. 8.2. <i>Rezolvarea problemelor contextuale</i> privind utilizarea substanțelor anorganice în activitatea cotidiană (cu analiza și interpretarea rezultatelor). 8.4. <i>Prognostizarea</i> unor domenii profesionale/contexte problematice legate de utilizarea substanțelor anorganice.	compuși anorganici. • Alcătuirea/completarea/realizarea prin ecuații chimice a transformărilor pe baza legăturilor genetice între substanțele anorganice. Rezolvarea problemelor combinate pe baza proprietăților/ obținerii/utilizării compușilor anorganici. • Prezentarea argumentată a domeniilor profesionale legate de necesitatea/competența de a utiliza compușii anorganici.	
5, *6,7, 8,9/	Probleme combinate pe baza proprietăților/ obținerii/utilizării compușilor anorganici.	1 *4	CS ₁ CS ₂ CS ₃ CS ₅	8.2. <i>Rezolvarea problemelor contextuale</i> privind utilizarea substanțelor anorganice în activitatea cotidiană (cu analiza și interpretarea rezultatelor).	Rezolvarea problemelor combinate pe baza proprietăților/ obținerii/utilizării compușilor anorganici.	EF